

upozornila dané školy na nízké zastoupení efektivnějších metod a forem výuky, na nízkou míru individuálního přístupu ve výuce, na špatné časové rozložení hodiny, na to, že pozornost by neměla být věnována pouze úzké skupině žáků či žákovi u tabule. Za organizačně nevhodné pak Česká školní inspekce považuje také slučování hodin jednoho předmětu do bloků (např. tři hodiny českého jazyka následující po sobě).

Přínos vyučovacích hodin pro žáky byl i v důsledku výše uvedených zjištění hodnocen jako vysoký pouze v necelých 13 % sledovaných hodin. Naopak v téměř 18 % hodin byl přínos pro žáky nízký.

Specifika hospitovaných předmětů

Průběh hospitovaných vyučovacích hodin českého jazyka byl postaven převážně na frontální výuce s dominantní rolí učitele, komunikace mezi učitelem a žáky probíhala formou řízeného rozhovoru. Průběžně byly zařazovány i formy učení spjaté se samostatnou činností žáků a prací ve dvojicích. Komunikativní schopnosti žáků a jejich jazykové dovednosti byly celkově průměrné až podprůměrné. Zvolené organizační formy i využívané metody výuky postrádaly obsahovou pestrost a neposkytovaly žákům dostatečný prostor pro rozvoj kompetencí k učení, kritického myšlení a čtenářské gramotnosti. Ve struktuře sledovaných hodin chybělo systematické opakování a upevňování probíraného učiva. Nedostatkem výuky byla také absence formativního hodnocení a cílené podpory schopnosti žáků provádět vzájemné hodnocení a sebehodnocení.

V hospitovaných vyučovacích hodinách cizích jazyků převažovala frontální výuka a metoda řízeného rozhovoru. Nízká pestrost použitých forem a metod výuky vedla k časté pasivitě žáků, žáky se nedařilo dostatečně aktivizovat a motivovat. Bylo patrné, že žáci nemají zažitý aktivní přístup k výuce, projevují nízkou míru samostatnosti a iniciativy. V hodinách často chybělo průběžné upevňování probíraného učiva a závěrečné shrnutí podpořené formativním hodnocením. Ve výuce nebyly dostatečně zastoupeny činnosti komplexně podporující jazykové dovednosti žáků potřebné pro úspěšné zvládnutí společné části maturitní zkoušky z cizího jazyka (zejména poslech, práce s textem a písemný projev).

Výuka matematiky byla vedena většinou frontálně s dominantním postavením učitele. Při procvičování nového učiva i opakování již osvojených postupů hrál učitel dominantní roli. Vyučující se často věnovali pouze některým žákům (např. těm, kteří řešili příklady u tabule). Individuální podpora zohledňující vzdělávací potřeby žáků byla patrná pouze v části hospitovaných hodin. V minimální míře byla rozvíjena schopnost žáků samostatně analyticky vyhodnotit matematickou podstatu zadaného úkolu a volit vlastní strategie vhodných řešení. Žáci často neprokazovali znalosti odpovídající příslušným ŠVP, řada žáků měla problémy se zvládnutím základních dovedností, a to i v nastavbovém studiu. V hospitovaných hodinách matematiky nebyly dostatečně využity příležitosti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků. Formativní hodnocení žáků bylo využito jen okrajově, chyběl efektivní závěr hodiny zaměřený na shrnutí a upevnění poznatků.

3.4.2 Hodnocení průběhu vzdělávání

Celkové hodnocení průběhu výuky Českou školní inspekcí vychází z modelu tzv. kvalitní školy. Ve výuce by měly být výukové cíle, formy a metody přizpůsobeny individuálním schopnostem žáků, měly by být rozvíjeny vědomosti, dovednosti a postoje žáků. Důležitým prvkem vzdělávacího procesu by mělo být sebehodnocení žáků.